

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004625

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-08-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжан Сюе ..

2. Xue Zhang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 03-09-2026

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16266

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.41.45, 18.41.09, 18.09

Тема дисертації:

1. Біблійний текст в європейському оперному мистецтві: еволюція музично-драматургічних моделей та способів художнього осмислення
2. The Biblical text in European opera: the evolution of musical-dramaturgical models and approaches to artistic interpretation

Реферат/анотація:

1. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного музикознавчого осмислення біблійного тексту як одного з фундаментальних чинників становлення та історичної еволюції європейського оперного мистецтва. Упродовж багатьох століть Святе Письмо залишалося не лише джерелом сюжетів, персонажів чи морально-етичних колізій, а й визначало самі принципи художнього мислення, музичної драматургії, інтонаційної семантики та взаємодії слова, музики й сценічної дії. Саме біблійна традиція сформувала особливий тип музично-драматичного осмислення історії, часу, людської особистості та духовного конфлікту, що став одним із найважливіших підґрунтів розвитку європейської опери від її витоків до музичного театру XX століття. Надзвичайної важливості також набуває проблема дослідження

закономірностей трансформації біблійного тексту в історії оперного мистецтва. Якщо упродовж ранніх етапів розвитку європейської культури біблійне слово функціонувало переважно як канонічна основа літургійної практики, то поступово воно набуває нових художніх функцій, стаючи матеріалом музично-драматургічного моделювання, психологічної характеристики персонажів, композиційної організації спектаклю та концептуального осмислення універсальних духовних проблем. Особливої уваги також заслуговує також проблема художньої трансформації біблійного тексту в європейській романтичній та модерній опері. У XIX–XX століттях біблійні сюжети дедалі більше виходять за межі традиційної сакральної інтерпретації, стаючи засобом філософського осмислення духовної кризи людини, проблем влади, свободи, морального вибору, історичної пам'яті та релігійної свідомості. У творчості Дж. Россіні, Дж. Верді, К. Сен-Санса, Р. Штрауса, А. Шенберга, О. Мессіана біблійний текст набуває принципово нових музично-драматургічних функцій, перетворюючись із сюжетної основи на самостійний принцип організації музичного мислення, інтонаційної семантики й концепції художнього часу. Мета дисертації – здійснити комплексне музикознавче дослідження історичної еволюції біблійного тексту в європейському оперному мистецтві та визначити особливості трансформації способів художнього осмислення біблійної традиції від середньовічної літургійної культури до європейської опери XX століття. Об'єктом дослідження є європейське оперне мистецтво як сфера художнього функціонування біблійного тексту в історичному розвитку музичної культури. Предметом дослідження є музично-драматургічні моделі, художньо-семантичні принципи та способи музичного осмислення біблійного тексту в європейській опері від її витоків до музичного театру XX століття. У Висновках роботи зазначається, що становлення європейського оперного мистецтва виявляється значно складнішим процесом, ніж це може здаватися в межах традиційної схеми, яка пов'язує народження опери переважно з діяльністю Флорентійської камерати, рецепцією античної трагедії та формуванням монодичного стилю. Біблійний текст у європейській культурі функціонував не лише як сакральне джерело сюжетів, а як універсальна модель смислотворення, що надала музичному мистецтву особливої духовної та драматургічної спрямованості. У літургії слово Святого Письма набувало звучання, просторового розгортання й ритуальної дії, а тому музика поступово переставала бути лише формою проголошення тексту й перетворювалася на засіб його богословської та художньої інтерпретації. Саме в цьому середовищі формувалися музичний діалог, інтонаційна характеристика, драматургія процесійного руху, символічна організація храмового простору, функція хору як колективного персонажа та особливе розуміння музичного часу як форми переживання священної історії.

2. The relevance of the study is determined by the need for a comprehensive musicological understanding of the biblical text as one of the fundamental factors in the emergence and historical evolution of European opera. For many centuries, the Holy Scripture served not only as a source of plots, characters, and moral-ethical conflicts but also shaped the very principles of artistic thought, musical dramaturgy, intonational semantics, and the interaction of word, music, and stage action. It was the biblical tradition that gave rise to a distinctive type of musical-dramatic interpretation of history, time, human personality, and spiritual conflict, which became one of the principal foundations for the development of European opera from its origins to the musical theatre of the twentieth century. Of particular significance is also the study of the patterns underlying the transformation of the biblical text throughout the history of opera. Whereas during the early stages of European culture the biblical word functioned primarily as the canonical foundation of liturgical practice, it gradually acquired new artistic functions, becoming the basis for musical-dramatic modelling, the psychological characterization of dramatic figures, the compositional organization of the performance, and the conceptual interpretation of universal spiritual issues. Particular attention should also be devoted to the problem of the artistic transformation of the biblical text in European Romantic and modern opera. During the nineteenth and twentieth centuries, biblical subjects increasingly transcended the boundaries of their traditional sacred interpretation, becoming a means of philosophical reflection on the spiritual crisis of humanity, the problems of power, freedom, moral choice, historical memory, and religious consciousness. In the works of G. Rossini, G. Verdi, C. Saint-Saëns, R. Strauss, A. Schoenberg, and O. Messiaen, the biblical text acquired fundamentally new musical-dramaturgical functions, evolving from a narrative foundation into an independent principle governing musical thought, intonational

semantics, and the conception of artistic time. The aim of the dissertation is to conduct a comprehensive musicological study of the historical evolution of the biblical text in European opera and to determine the specific features of the transformation of artistic approaches to the interpretation of the biblical tradition from medieval liturgical culture to twentieth-century European opera. The object of the study is European opera as the sphere of the artistic functioning of the biblical text within the historical development of musical culture. The subject of the study comprises the musical-dramaturgical models, artistic-semantic principles, and methods of musical interpretation of the biblical text in European opera from its origins to the musical theatre of the twentieth century. The Conclusions emphasize that the emergence of European opera was a considerably more complex process than suggested by the traditional paradigm, which primarily associates the birth of opera with the activities of the Florentine Camerata, the reception of ancient tragedy, and the formation of the monodic style. Within European culture, the biblical text functioned not merely as a sacred source of plots but as a universal model of meaning-making that endowed musical art with a distinctive spiritual and dramaturgical orientation. Within the liturgy, the word of Holy Scripture acquired sound, spatial realization, and ritual action; consequently, music gradually ceased to function solely as a means of proclaiming the text and became a medium for its theological and artistic interpretation. It was within this environment that musical dialogue, intonational characterization, the dramaturgy of processional movement, the symbolic organization of sacred space, the function of the chorus as a collective character, and a distinctive understanding of musical time as a mode of experiencing sacred history were formed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Osadcha S., Zhang Xue, Wang Junyi, Wang Chengjing, Zhao Yi. (2026). The artistic and communicative dimension of opera in modern musicological discourse. *Journal of Daoist Studies*, 2026. Vol. 19(S1). Pp. 389–399.
- Чжан Сюе, Осадча С.В. Біблійні сюжети в опері у світлі проблеми музично-семантичної репрезентації сакрального змісту в музично-історичній перспективі. *Музичне мистецтво і культура*. Одеса, 2025. Вип. 46. С. 141-155.
- Чжан Сюе. Релігійний та історичний виміри оперної драматургії Россіні і Верді в контексті естетичних засад доби Рісорджименто. *Музичне мистецтво і культура*. Одеса, 2025. Вип. 45. С. 138-150.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Осадча Світлана Вікторівна
- Svitlana Osadcha

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0037-0787

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Новакович Мирослава Олександрівна
- Myroslava O. Novakovich

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5750-7940

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Артем'єва Віра Борисівна
- Vira Artemieva

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7576-3609

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лобода Лариса Миколаївна

2. Larysa Loboda

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5446-2380

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Носуля Анатолій Валентинович

2. Anatolii V. Nosulia

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бондар Євгенія Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бондар Євгенія Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черноіваненко Алла

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна